

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 2T/49/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1418010268
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Grendárová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2018:1418010268.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Grendárovej a prísediacich sudcov Marty Gulíškovej a JUDr. PhDr. Branislava Záhradníka na hlavnom pojednávaní konanom dňa 24.septembra 2018 v Bratislave

r o z h o d o l :

obžalovaná X. V.: nar. XX.XX.XXXX v Bratislave, bytom Nitra, V. C.. P.-
F. XXX/XX

u z n á v a s a z a v i n n ú , ž e

dňa 31.januára 2017 v Dome kultúry na Saratovskej 2/A v Bratislave uzatvorila obžalovaná zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 61522458706 so sprostredkovateľom spol. Skyro, s.r.o., predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru od poškodenej spoločnosti Silverside, a.s. vo výške 5 000,-- Euro, kde sa obžalovaná zaviazala v zmluve o spotrebiteľskom úvere vrátiť poskytnutý úver vrátane úroku v 60 mesačných splátkach po 139,84 Euro, teda celkovo vrátiť sumu vo výške 8 390,40 Euro, a na základe úverovej zmluvy boli peňažné prostriedky z úverovej zmluvy vo výške 5 000,-- Euro pripísané na bankový účet obvinenej č. SK55 1111 XXXX XXXX XXXX XXXX dňa 01.februára 2017, pričom k uzatvoreniu úverovej zmluvy došlo na podklade žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru a ďalších súvisiacich podkladov, kde obžalovaná Tropicana, s.r.o. s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 697,-Euro a že nemá vyživované osoby, čo však nebola pravda, pretože obžalovaná bola nezamestnaná a bola na materskej dovolenke, mala päť maloletých detí, čím obžalovaná uviedla nepravdivé skutočnosti týkajúce sa jej finančnej a pracovnej situácie, ktoré keby uviedla pravdivo, tak by jej úver poskytnutý nebol, čím poškodenej spoločnosti Silverside, a.s., IČO: 50 052 560, so sídlom Plynárenská 7/B, Bratislava - mestská časť Ružinov 821 09, spôsobila škodu vo výške 5 000,-- Euro.

T e d a

vylákala od iného úver tým, že ho uviedla do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a spôsobila mu tak väčšiu škodu,

č í m s p á c h a l a

zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona a za to sa

o d s u d z u j e :

Podľa § 222 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. j/, l/ Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1, 2 Trestného zákona s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odkladá a ukladá sa probačný dohľad nad správaním obžalovanej s určením skúšobnej doby vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. f/ Trestného zákona sa obžalovanej ukladá povinnosť spočívajúca v príkaze - v skúšobnej dobe získať určitú pracovnú kvalifikáciu alebo zúčastniť sa na rekvalifikačnom kurze.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obžalovaná je povinná nahradiť poškodenému Silverside, a.s., Plynárenská 7/B, Bratislava - mestská časť Ružinov 821 09, IČO: 50 052 560 škodu vo výške 5 000,-- Euro (päťtisíc Euro).

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku sa poškodený Silverside, a.s., Plynárenská 7/B, Bratislava - mestská časť Ružinov 821 09, IČO: 50 052 560 so zvyškom svojho nároku na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

o d ō v o d n e n i e :

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie prečítaním výpovede obžalovanej z prípravného konania, výsluchom svedka H. X., prečítal a oboznámil ostatné listinné dôkazy a po zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov jednotlivo aj v ich vzájomnom súhrne zistil a ustálil skutkový stav veci tak, ako ho uviedol vo výrokovej časti rozsudku.

Podľa § 252 ods. 2 Trestného poriadku (ďalej Tr. por.) v neprítomnosti obžalovaného môže súd hlavné pojednávanie vykonať, len ak súd má za to, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovaného a pritom obžaloba bola obžalovanému riadne doručená a obžalovaný bol na pojednávanie riadne a včas

predvolaný, obžalovaný mal možnosť vyjadriť sa o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, pred orgánom činným v trestnom konaní a boli dodržané ustanovenia o vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní a obvinený bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania, obžalovaný bol na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti upozornený, obhajca obžalovaného, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, vyhlási, že netrvá na osobnom výsluchu obžalovaného.

Podľa § 252 ods. 3 Tr. por. hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného nemožno konať, ak je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov. To neplatí, ak obžalovaný výslovne odmietol účasť na hlavnom pojednávaní alebo výslovne požiadal, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti.

Obžalobu obžalovaná prevzala dňa 13.júla 2018. Výzvu s ustanoveniami podľa § 240 ods. 3, 4, § 120 ods. 2, § 36 ods. 4, § 36 ods. 5 Tr.por., ako i na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jej neprítomnosti prevzala spolu s nariadeným termínom na hlavné pojednávanie na deň 24.september 2018 dňa 22.augusta 2018.

Na hlavné pojednávanie, ktoré bolo nariadené na deň 24.september 2018 sa neustanovila.

Svoju osobnú neúčasť neospravedlnila žiadnym spôsobom (e-mailom, faxom, poštou, telefonicky ...). O svojej osobnej neúčasti nepredložila žiadny doklad, ktorý by jej bránil osobne sa zúčastniť predmetného hlavného pojednávania.

Z výsledku lustrácie v ZVJS, ktoré súd vykonal dňa 24.septembra 2018 mal preukázané, že obžalovaná v predmetný deň nebola vo väzbe alebo vo výkone trestu.

Pokiaľ ide o hlavné pojednávanie, ktoré je ťažiskom a vyvrcholením procesu dokazovania, toto možno vykonať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného za splnenia podmienok obsiahnutých v ustanovení § 252 Tr. por.

Vzhľadom na vyššie uvedené, že do úvahy neprichádzali podmienky vylučujúce vykonanie hlavného pojednávania v neprítomnosti obžalovanej - § 252 ods. 3, 4 Tr. por. súd v danom prípade mal za to, že prejednaním veci na hlavnom pojednávaní i v neprítomnosti obžalovanej sa dosiahne cieľ, resp. účel trestného konania, ktorý je vyjadrený v ustanovení § 1 o predmete zákona, t. j. zákonným postupom náležite sa zistí trestný čin a spravodlivo rozhodne o treste, pri rešpektovaní základných práv a slobôd fyzických osôb.

Súd vykonal dokazovanie v takej kvalite, ktorá vylúčila dôvodné pochybnosti rozsahu nevyhnutom pre spravodlivé rozhodnutie.

Tým, že sa obžalovaná neustanovila osobne na hlavné pojednávanie i napriek upozorneniu, že súd vykoná hlavné pojednávanie v jej neprítomnosti jej práva v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, ale ani Ústavy Slovenskej republiky porušené neboli. Zákonodarcu práve novelizáciou Trestného poriadku - účinnou od 1. septembra 2011 dokonca rozšíril možnosť vykonať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného dokonca zvýšením hornej hranice trestnej sadzby - kde tiež mal za to, že nejde o obmedzovanie práv obžalovaného, keďže naďalej sa predpokladala jeho vedomá neprítomnosť na hlavnom pojednávaní.

Obžalovaná bola vypočutá v prípravnom konaní v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, dodržané boli ustanovenia o začatí trestného stíhania a uznesenie o vznesení obvinenia jej bolo riadne a včas doručené a zo strany súdu jej bola doručená obžaloba a včas a riadne predvolanie na hlavné pojednávanie - a súčasne boli splnené podmienky, že nebola prítomná žiadna zo skutočností vyplývajúcich z ustanovenia - § 252 ods. 3, 4 Tr. por.) - nie je prekážka nevykonania hlavného pojednávania v neprítomnosti obžalovanej.

Obžalovaná sa na stanovený termín hlavného pojednávania dňa 24. septembra 2018 nedostavila. Za takéhoto stavu postupoval súd v súlade so zákonom - keď vykonal hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovanej nakoľko na takýto postup boli splnené podmienky všetky vyžadované ustanovením § 252 ods. 2 Tr.por.

Súd vo veci vykonal dokazovanie a to:

-v súlade s ustanovením § 258 ods. 4 Tr.por. bola prečítaná výpoveď obžalovanej zo dňa 06.apríla 2018 - č. I. 61-69

-vykonaný bol výsluch svedka H. X. na hlavnom pojednávaní dňa 24.septembra 2018

v súlade s ustanovením § 263 ods. 1, 2 Tr.por. boli oboznámené svedecké výpovede svedkov:

-K. J. - č. I. 72-76, zo dňa 26.apríla 2018,

-K. H. - č. I. 77-81, zo dňa 02.mája 2018

oboznámené boli i listinné dôkazy:

-žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru zo strany obžalovanej (v ktorej uviedla, že nemá žiadnu výživovaciú povinnosť, ako hlavný zdroj príjmu uviedla pracovnú zmluvu zo dňa 15.novembra 2014 na základe ktorej bola zamestnaná u spoločnosti CLUB TROPICANA, s.r.o. v pozícii čašníčka, s čistým mesačným príjmom vo výške 697,- Euro) - zo dňa 27.januára 2017

-zo spoločnosti SILVERSIDE - prevzala obžalovaná dňa 27.januára 2017 - informáciu pre klienta (poskytované viazaným finančným agentom pred vykonávaním finančného sprostredkovania týkajúceho sa finančnej služby - poskytnutie úveru), súhlas so spracovaním osobných údajov, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere (bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 5 000,- Euro ktorý bol vyplatený bezhotovostne na bankový účet klienta s tým, že sa spotrebiteľ (obžalovaná) zaviazala 60 mesačných splátok vo výšok 140,35 Euro vrátane úrokov - prvá splátka bola splatná dňa 15.marca 2017, splatnosť nasledujúcich splátok k 15.dňu v mesiaci. Celková čiastka, ktorú mala

uhradiť - bola vo výške 8 421,-- Euro, úroková sadzba spotrebiteľského úveru - fixná bola 22,79 % p.a.. ročná percentuálna miera nákladov - 24,68 %. Predmetný úver bol poskytnutý okamžite a v plnej výške. Priemerná ročná percentuálna miera nákladov bola - 16,06 %.

Obžalovaná spoločnosť predložila i rodný list na svoju osobu, fotokópiu občianskeho preukazu, potvrdenie zamestnávateľa o výške pracovného príjmu zamestnania - od predmetnej spoločnosti CLUB TROPICANA, s.r.o. so sídlom Veľké Úľany, Družstevná 1161/1 s dokladom o priemernom čistom príjme s podpisom vyhotoviteľa a pečiatkou spoločnosti, doklad od spoločnosti UniCredit Bank, zo dňa 31. decembra 2016 - z ktorého

bolo preukázané, že obžalovaná dňa 14. decembra 2016 na účet mala poukázanú čiastku vo výške 696,45 Euro od „zamestnávateľa“ CLUB TROPICANA, S.R.O.

-zmluva o spotrebiteľskom úvere pod č. 5224587, zo dňa 31. januára 2017 medzi veriteľom: Silverside, a.s. a navrhovateľom: obžalovanou

-upomienky a výzvy od spoločnosti Silverside, a.s. - ohľadom neplatenia zo strany obžalovanej predmetných mesačných splátok

-správa od Sociálnej poisťovne - z ktorej bolo preukázané, že obžalovaná je v registračnom systéme Sociálnej poisťovne registrovaná ako občan starajúci sa o dieťa do šesť rokov. Rodičovský príspevok vyplácal úrad práce, sociálnych vecí a rodiny.

Vo vzťahu k obžalovanej bol zabezpečený

-výpis z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky za časové obdobie od 1. januára 2010 a následne do 12. augusta 2018 - vo veci nevyplýval žiadny záznam o priestupku

-odpis registra trestov na obžalovanú

Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav veci:

dňa 31. januára 2017 v Dome kultúry na Saratovskej 2/A v Bratislave uzatvorila obžalovaná zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 61522458706 so sprostredkovateľom spol. Skyro, s.r.o., predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru od poškodenej spoločnosti Silverside, a.s. vo výške 5 000,-- Euro, kde sa obžalovaná zaviazala v zmluve o spotrebiteľskom úvere vrátiť poskytnutý úver vrátane úroku v 60 mesačných splátkach po 139,84 Euro, teda celkovo vrátiť sumu vo výške 8 390,40 Euro,

obžalovaná ku svojej osobe vypovedala, že spoločne so svojim priateľom bývala v podnájme u osoby pod menom K. J., ktorý im ponúkol do prenájmu bývanie. Keďže nemali finančné prostriedky dostali sa obaja do finančných problémov - ohľadom nevyplatenia nájomného za tri mesiace. Vtedy podľa výpovede obžalovanej im ponúkol svedok K. J. - aby zobrala na svoju osobu úver - s tým, že takýmto spôsobom dlh môže uhradiť. S takýmto návrhom obžalovaná súhlasila. Predmetnému svedkovi vypovedala, že odovzdala dva doklady svojej totožnosti - občiansky preukaz a rodný list (predmetné doklady sú skutočne založené i v spise). Zároveň ona následne podpísala doklady o úvere, ktoré potvrdila, že si neprečítala (žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru, informácie pre klienta, súhlas so spracúvaním osobných údajov, štandardné európske informácie - doklady zo dňa 27.01.2017). Mala však vedomosť o tom, že úver bol na čiastku vo výške 5 000,- Euro. Taktiež vypovedala (opätovne o tejto skutočnosti sú založené v spise doklady) - bol v banke UniCredit Bank založený účet na jej meno. Ona spoločne s predmetným svedkom K. J. a druhým mužom - išla do Bratislavy na motorovom vozidle. Potvrdila, že v Bratislave išla do kultúrneho domu (Dom kultúry na Saratovskej č. 2/A, Bratislava) spoločne s mužom - pretože svedok K. J. bol v motorovom vozidle a tu podpísala zmluvu o úvere na predmetnú čiastku vo výške 5 000,-- Euro (31. január 2018 - opätovne ako obžalovaná vypovedala - „asi o dva dni“). Zároveň jej bolo oznámené, že čiastka 5 000,- Euro jej bude zaslaná na jej bankový účet. Predmetné peniaze mala záujem si vybrať na nasledujúci deň - čo i urobila a to na pobočke v Šali - kde však mohla vybrať len čiastku 4 000,- Euro - pretože zdravotná poisťovňa Dôvera si strhla čiastku 1 000,- Euro. Z predmetných peňazí - 4 000,- Euro - si čiastku 3 000,- Euro zobral svedok K. J.. Peniaze, ktoré jej zostali použila na vlastné účely - oblečenie, jedlo, kočík pre dieťa.

a na základe úverovej zmluvy boli peňažné prostriedky z úverovej zmluvy vo výške 5 000,-- Euro pripísané na bankový účet obvinenej č. R. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX dňa 01. februára 2017,

Obžalovaná potvrdila, že peňažné prostriedky na základe predmetnej zmluvy, ktorú podpísala v Dome kultúry v Bratislave - jej boli pripísané na jej bankový účet, ktorý mala zriadený v peňažnom ústave.

príčom k uzatvoreniu úverovej zmluvy došlo na podklade žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru a ďalších súvisiacich podkladov, kde obžalovaná Tropicana, s.r.o. s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 697,-Euro a že nemá vyživované osoby, obžalovaná potvrdila, že predmetné doklady súvisiace so žiadosťou o poskytnutie spotrebiteľského a úveru a ďalších súvisiacich podkladov (informácie pre klienta, súhlas so spracúvaním osobných údajov, štandardné európske informácie -podpísala dňa 27.01.2017) pokiaľ išlo o doklady ohľadom zamestnávateľa ako i skutočnosť, že nemá vyživovaciu povinnosť - boli z jej strany tiež podpísané.

čo však nebola pravda, pretože obžalovaná bola nezamestnaná a bola na materskej dovolenke, mala päť maloletých detí, čím obžalovaná uviedla nepravdivé skutočnosti týkajúce sa jej finančnej a pracovnej situácie,

O svojich osobných, rodinných a majetkových pomeroch vypovedala, že v časovom období od mesiaca august 2016 do mesiaca februára 2017 bola na materskej dovolenke a nemala teda príjem pracovný. Celkovo má päť maloletých detí - (v čase svojho výsluchu dňa 06.apríla 2018) - vo veku od sedem mesiacov do sedem rokov. V žalovanom období mala vo svojej osobnej starostlivosti štyri deti, pretože jedno malo v opatere u svojho bratranca - druha H.. Od svojich 18 rokov (v čase dokonania skutku bola vo veku 25 rokov) bola na materskej dovolenke, nikde nepracovala.

I keď svedok - K. J. potvrdil, že obžalovanú poznal - pretože táto bývala v podnájme so svojím priateľom a ich deťmi v nehnuteľnosti, ktorej bol on vlastníkom - poprel, že by na predmetnom trestnom čine, tak ako to vypovedala obžalovaná participoval. Súd v danom prípade však uveril výpovedi obžalovanej, ktorú táto učinila v rámci svojho výsluchu dňa 06.apríla 2018 - pretože jej výpoveď korešpondovala s predloženými dôkazmi, ktoré boli založené v spise.

ktoré keby uviedla pravdivo, tak by jej úver poskytnutý nebol, čím poškodenej spoločnosti Silverside, a.s., IČO: 50 052 560, so sídlom Plynárenská 7/B, Bratislava - mestská časť Ružinov 821 09, spôsobila škodu vo výške 5 000,-- Euro.

Svedok H. X., ktorý u poškodeného pracuje ako špecialista správy zmlúv potvrdil, že prostredníctvom finančného agenta - svedka K. H. - bola s obžalovanou uzatvorená predmetná zmluva o poskytnutí úveru spotrebiteľského na sumu 5 000,-- Euro.

Podmienka na získanie predmetného úveru v žalovanom období bola skutočnosť, že žiadateľ musel byť v zamestnaneckom pomere pracovnom alebo dôchodca, ktorý poberá starobný, invalidný alebo výsluhový dôchodok s minimálnym mesačným príjmom vo výške 320,- Euro zaručujúcim po odrátaní nevyhnutných životných nákladov a ďalších vykonávaných zrážok dostatok voľných zdrojov na platbu dohodnutých mesačných splátok podľa splátkového kalendára. Potvrdil, že nezamestnanému žiadateľovi sa úver nemohol poskytnúť a taktiež sa nemohol poskytnúť predmetný úver ani osobe, ktorá by bola poberateľom dávok v hmotnej núdzi. Keďže obžalovaná tieto podmienky (na základe predložených dokladov - i keď sa následne preukázalo - že išlo o nepravdivé údaje) nespĺňala preto jej predmetný úver bol poskytnutý. Predmetná spoločnosť mala preto za to, že údaje, ktoré boli z jej strany poskytnuté boli pravdivé.

K právnej kvalifikácii:

Pri právnom hodnotení dospel súd k záveru, že obžalovaná svojím konaním naplnila zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu - zločinu úverového podvodu podľa ustanovenia § 221 ods. 1, 3 písm. a/ Trestného zákona (ďalej Tr.zák.).

Obžalovaná svojím protiprávnym konaním vylákala od iného úveru (poškodeného) tým, že uviedla do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru (riadne zamestnaná - s dokladom preukazujúcim predmetnú skutočnosť - potvrdenie zamestnávateľa o výške pracovného príjmu zamestnávateľa, doklad od peňažného ústavu, z ktorého vyplynul príjem - plat od zamestnávateľa, žiadna vyživovacia povinnosť) a predmetným činom spôsobila väčšiu škodu - § 125 ods. 1 Tr.zák.

Objektom tohto trestného činu je predovšetkým vlastnícke právo alebo právo súvisiace s poskytovaním úveru a zabezpečením úveru.

Objektívna stránka tohto žalovaného trestného činu - spočívala vo vylákaní úveru od iného - predmetného poškodeného. Tým, že od nich vylákala úver - uviedla ich do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a zároveň spôsobilá i škodu (väčšia škoda podľa § 125 ods. 1 Tr.zák.).

Obžalovaná konala úmyselne - pretože už v čase predmetného vylákania úveru - konala v úmysle, že predmetné peniaze vôbec nevráti. Zo strany poškodeného jej boli totiž poskytnuté finančné prostriedky. Vylákaním úveru sa rozumie pridelenie úveru bez riadneho splnenia všetkých podmienok na jeho pridelenie. Úverom sa rozumie i úver, ktorý bol predmetom tohto konania.

Pokiaľ ide o trestný čin úverového podvodu tento je dokonaný tým, že banka (v danom prípade poškodená spoločnosť) vyplatí páchatelovi úver na podklade nepravdivých skutočností. V danom prípade predmetná čiastka 5 000,-- Euro bola obžalovanej poskytnutá na jej účet.

Z vyššie uvedenej definície trestného činu úverového podvodu za pomoci gramatického a logického výkladu je možné ustáliť, že ak úverový dlžník uvádza peňažnému ústavu nepravdivé údaje o svojej bonite (ako to bolo i v tomto prípade) s cieľom získania finančných prostriedkov (opäť preukázané i v tomto prípade) uvádza iného - peňažný ústav - do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru. Navyše v tomto konkrétnom prípade to bolo i v otázke splácania úveru. V predmetnom prípade žiadateľka (obžalovaná) o úver podnikla všetky kroky, ktoré boli nevyhnutné na spôsobenie následku - získanie úveru a došlo i k reálnemu vyplateniu úveru.

Jej primárnym cieľom bolo vylákať úver a to predstieraním svojej bonity a jej konanie bolo zamerané na vyvolanie neoprávneného presunu majetku poškodeného na ňu, čo sa jej i podarilo. Vyplatením finančných prostriedkov - tak bolo momentom kedy došlo k reálnemu úbytku na majetku poškodeného a tento úbytok predstavoval škodu (§ 125 ods. 1 Tr.zák.) a jeho spôsobenie je pokryté úmyselným zavinením obžalovanej.

Potrebné je v danej veci uviesť, že i vo vzťahu k tomuto poškodenému (i keď nie je peňažný ústav) - je takmer vždy podstatnou podmienkou na poskytnutie úveru pravdivé zistenie týkajúce sa bonity žiadateľa o úver, t. j. preukázanie žiadateľa, že má zodpovedajúci príjem, ktorý oprávňuje na vyvodenie predbežného záveru o možnosti (schopnosti) žiadateľa uhrádzať v budúcnosti zmluvne dohodnuté splátky. Pri posudzovaní „otázky splnenia podmienok na poskytnutie úveru“ preto poškodený celkom logicky - vychádzal len z dokladov, ktoré má k dispozícii pred uzatvorením úverovej zmluvy, pretože len v tomto štádiu môže posudzovať úverové riziko ohľadne návratnosti finančných prostriedkov zo strany žiadateľa o úver.

I v tomto prípade - a potvrdil to i svedok H. X. - že ak by mali vedomosť, teda ak by vedeli, že obžalovaná poskytnutý úver nebude splácať - resp., že bola na materskej dovolenke a nemala žiadny relevantný príjem - okrem materského príspevku úver by z ich strany nebol poskytnutý.

Výška úveru preto predstavuje výšky škody poškodeného, pretože skutočne (reálne) ako to bolo v danom prípade by došlo vyplatením úveru k zmenšeniu majetku poškodeného a tento úbytok na jeho majetku vyvolal by svojím konaním aj žiadateľ o úver. Získanie tak úveru bolo v príčinnej súvislosti s uvádzaním nepravdivých údajov poškodenému.

Obžalovaná podpísala uvedené doklady - ktoré boli následne predložené poškodenému - a to i napriek tomu (ako vypovedala, že ich neprečítala) - teda svojim podpisom potvrdila, že údaje uvedené v žiadosti a v predmetných dokladoch sú pravdivé. Podstatou žiadosti o úver nie je to, aby žiadateľ aj sám, vlastnou rukou vypisoval jednotlivé položky v žiadosti - ale podstatným je to, aby svojim podpisom potvrdil správnosť údajov v nej uvedených.

Znamená to tak, že čo je v žiadosti o úver uvedené - i keď to nečítala, teda k tomu, čo podpisuje - nemôže vylúčiť jej úmyselné zavinenie - pretože v takom prípade musela byť minimálne uzročená s tým, že v žiadosti o úver môžu byť i nepravdivé informácie. Podstatné je, že žiadosť o úver a úverové prostriedky podpísala obžalovaná a tieto chcela získať, teda chcela, aby sa žiadosť poškodenému doručila a tá sa ňou zaoberala.

K výroku o treste

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

V tomto ustanovení sú taxatívne vymedzené všetky konkrétne okolnosti, na ktoré je súd povinný prihliadať pri určovaní druhu trestu a jeho výmery. Spôsob spáchania žalovaného trestného činu bol závažný. Tým, že peňažný ústav uviedla do omylu mala záujem získať finančné prostriedky vo svoj prospech poškodeného uviesť do omylu a seba obohatiť. Obžalovaná o svojich osobných, rodinných pomeroch vypovedala, že je na rodičovskej dovolenke. Vo svojej osobnej starostlivosti má štyri maloleté deti i keď maloletých detí má celkovo päť. Jediným jej príjmom je materský príspevok s rodinnými prídavkami.

Vo vzťahu k obžalovanej súd zistil dve poľahčujúce okolnosti a to podľa § 36 písm. j/ a podľa § 36 písm. l/ Tr.zák.

Preukázané bolo, že do spáchania žalovaného skutku, ale i po ňom obžalovaná viedla riadny život. Predmetná skutočnosť bola preukázaná ako z odpisu registra trestov tak i z evidencie priestupkov - ktoré boli bez záznamu (§ 36 písm. j/ Tr.zák.).

Obžalovaná sa ku spáchaniu riadne skutku priznala. Riadne popísala predmetné skutočnosti, ktoré korešpondovali i s dôkazmi, ktoré boli založené v spise. Súd mal za to, že tým, že sa ku skutku obžalovaná priznala - predmetný skutok i oľutovala (§ 36 písm. l/ Tr.zák.).

Iné poľahčujúce okolnosti (§ 36 Tr.zák.) súd nezistil.

Vo vzťahu k obžalovanej súd nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Tr.zák.

Základná trestná sadzba pri predmetnom trestnom čine je tri roky - desať rokov. Vzhľadom na aplikáciu ustanovenia § 38 ods. 3 Tr. zák. - je v tomto prípade trestná sadzba tri roky - sedem rokov a osem mesiacov.

Obžalovanej bol uložený trest odňatia slobody v trvaní tri roky.

Zároveň podľa § 51 ods. 1, 2 Tr.zák. výkon trestu odňatia slobody podmenečne odložil a uložil probačný dohľad nad správaním obžalovanej s určením skúšobnej doby vo výmere štyri roky.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Súd mal za to, že v danom prípade účel trestu bude splnený trestom odňatia slobody v trvaní tri roky a to i z dôvodu, že musel aplikovať ustanovenie § 38 ods. 3 Tr. zák. a tu bolo teda rozpätie tri roky - sedem rokov a osem mesiacov súd mal za to, že výmera takéhoto trestu na prevýchovu a nápravu u obžalovanej postačí i vzhľadom na zásadu proporcionality, ako práve generálnej prevencie.

V danom prípade súd ako štátny orgán je povinný chrániť záujmy spoločnosti, jednotlivca a vykonať najmä generálnu prevenciu pre ostatných členov spoločnosti. Vysoký stupeň protiprávnosti spočíva v jeho závažnosti škodných následkov, ktoré konaním by spô-

sobili. Uvedený trest odňatia slobody by mal obžalovanej zabrániť v páchaní trestnej činnosti.

Z dôvodu, že súd obžalovanej uložil trest odňatia slobody s uložením probačného dohľadu - uložil jej zároveň povinnosť -spočívajúcu v príkaze v skúšobnej dobe získať určitú pracovnú kvalifikáciu alebo zúčastniť sa na rekvalifikačnom kurze (§ 51 ods. 4 písm. f/ Tr.zák).

Pri ukladaní obmedzení a povinností súd musí mať totiž na pamäti splnenie istých požiadaviek, a to najmä požiadavky primeranosti a určitosti. Potrebné je preto uviesť, že pri ukladaní primeraných obmedzení a povinností sa má súd v prvom rade usilovať o dosiahnutie základného cieľa a to, aby páchatel v skúšobnej dobe viedol riadny život. Ide predovšetkým o také opatrenia, ktoré umožnia odstrániť príčiny, podmienky alebo príležitosti na opätovné spáchanie trestného činu, ktorého sa páchatel dopustil. Súd v danom prípade nemal preto za to, že i keď predmetným žalovaným skutkom bola spôsobená škoda - aby uložil obžalovanej povinnosť, spočívajúcu najmä v príkaze - nahradit' v skúšobnej dobe spôsobenú škodu (§ 51 ods. 4 písm.c/ Tr.por.) a to z dôvodu, že obžalovaná je matkou celkove piatich maloletých detí. Jej jediným príjmom je rodičovský príspevok s rodinnými prídavkami. Práve tým, že jej uložil získanie uškorčitej pracovnej kvalifikácie alebo zúčastniť sa na rekvalifikačnom kurze - môže docieľiť, aby škoda z jej strany bola poškodenému uhrádzaná. Navyac podľa § 287 ods. 1 Tr.por. obžalovanej uložil nahradit' poškodenej škodu a predmetnú povinnosť „neposilnil predmetnou povinnosťou spočívajúcou v príkaze“.

Vzhľadom však práve na jej osobné, rodinné pomery ako i vek, ale najmä na skutočnosť, ktorá vyplynula z jej výsluchu - že jej školským vzdelaním bola len základná škoda a následne neukončené školské vzdelanie SOU Mojmírovce - v odbore kuchár - je potreba práve v priebehu skúšobnej doby probačného dohľadu získať určitú pracovnú kvalifikáciu, resp. rekvalifikačný kurz - aby maloleté deti mohla riadne užiť, vychovať a teda sa riadne o ne starať. Práve získaním i istej kvalifikácie, resp. rekvalifikačným kurzom bude môcť zabezpečiť finančné prostriedky nielen na svoje a svojej rodiny potreby, ale i samotnému poškodenému - a to bez toho, aby sa v budúcnosti opätovne nedostala do finančnej situácie obdobnej tejto.

Tak ako to súd vyššie konštatoval podľa § 287 ods. 1 Tr.por. uložil obžalovanej nahradiť poškodenému škodu vo výške 5 000,-- Euro a podľa § 288 ods. 2 Tr.por. bol poškodený preto so zvyškom svojho nároku na náhradu škody odkázaný na civilný proces.

Poškodený - prostredníctvom svojho splnomocnenca si uplatnil škodu v celkovej výške 8 390,40 Euro. Obžalovanej bol úver schválený na sumu 5 000,- Euro - táto suma bola obžalovanej poukázaná i na jej účet. Splátky jej boli určené 60 x 139,84 Euro. Celková čiastka vo výške 8 390,40 Euro (predstavuje 5 000,- Euro istinu a 3 390,40 Euro úroky).

Škoda sa v trestnom práve chápe obdobne ako v iných odvetviach práva, ktoré upravujú majetkové a záväzkové vzťahy vrátane zodpovednosti za škodu, t. j. v práve občianskom alebo obchodnom - pretože Trestný zákon ani Trestný poriadok nedefinujú osobitne (špecificky) pojem škoda pre účely trestnej zodpovednosti a trestného stíhania.

Je to ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi a možno ju napraviť poskytnutím majetkového plnenia predovšetkým peniazmi. Rozlišuje sa skutočná škoda a ušlý zisk (§ 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 379 Obchodného zákonníka) - NS ČR - R 34/2011.

Toto konštatovanie platí aj v podmienkach trestného práva v Slovenskej republike - pretože ustanovenie § 124 ods. 1 Tr.zák. - sice definuje pojem „škoda“ avšak robí tak úplne v zhode s definíciou škody uplatňovanými v občianskoprávných predpisoch.

Podľa § 124 ods. 1 Tr.zák. sa na účely Trestného zákona škodou rozumie ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného, alebo iná ujma, ktorá

je v príčinnej súvislosti s trestným činom, bez ohľadu na to, či ide o škodu na veci alebo na právach. Pokiaľ ide o trestný čin podvodu (teda i úverového podvodu) - tak ide o majetkový (poruchový) trestný čin, t. j. škodou sa tu rozumie len spôsobenie majetkovej ujmy, reálny úbytok na majetku poškodeného.

Pokiaľ ide o trestný čin podvodu (teda žalovaný trestný čin - úverový podvod)- tak ide o majetkový (poruchový) trestný čin, t. j. škodou tu treba rozumieť len spôsobenie majetkovej ujmy, reálny úbytok na majetku poškodeného.

Prípadné spôsobenie ujmy aj na nemajetkových právach poškodeného je z hľadiska skutkovej podstaty trestného činu podvodu bezvýznamné.

Práve ustanovenie § 124 ods. 1 Tr.zák. v spojení s ustanovením § 125 Tr.zák., ktoré ustanovuje konkrétne sumy ako výšku škody, je určujúcim hľadiskom pri ustáľovaní výšky škody ako následku pri predmetnom trestnom čine.

Pojem „škoda“ rozširuje Trestný zákon v ustanoveniach § 124 ods. 2 Tr.zák., tak, že škodou sa rozumie aj ujma na zisku, na ktorý by poškodený inak, vzhľadom na okolnosti a svoje pomery, mal nárok alebo ktorý by mohol odôvodnene dosiahnuť. Ustanovenie § 124 ods. 1 Tr.zák. teda definuje tzv. skutočnú škodu a ustanovenie § 124 ods. 2 Tr.zák. tzv. ďalšiu, následnú škodu, ktorá je v príčinnej súvislosti s konaním páchatel'a.

Skutočná škoda sa pritom prejavuje zmenšením majetku poškodeného oproti stavu pred spôsobením škody.

Ujma na zisku (ušlý zisk) je po skutočnej škode druhým typom hmotnej škody. Spočíva v rozdiel medzi tým, čo by poškodený pri normálnom behu vecí (bez konania páchatel'a) dosiahol a čo dosiahol skutočne. Ide teda o predpokladané rozmnoženie majetku poškodenej strany, ku ktorému však nedošlo v dôsledku spôsobenej škody. Ujma na zisku spočíva v nerozmnožení majetku poškodeného, ku ktorému preukázateľne došlo v dôsledku (v príčinnej súvislosti) s konaním páchatel'a.

Pre škodu je podľa § 124 ods. 2 Tr.zák. (ujma na zisku) charakteristickým to, že ide o „iný typ následnej škody“, ako je škoda uvedená v ustanovení § 124 ods. 1 Tr.zák. Ide o tzv. ďalšiu, následnú majetkovú škodu, ktorú si poškodený síce môže uplatňovať v trestnom konaní (v rámci adhézneho konania) ako

škodu a môže žiadať, aby súd v odsudzujúcom rozsudku zaviazal obžalovaného na jej náhradu, no neprihliada sa na ňu pri stanovovaní výšky škody ako obligatórneho znaku skutkovej podstaty trestného činu podvodu.

Povedané inak - pri zisťovaní výšky škody ako kvalifikačného znaku skutkovej podstaty trestného činu podvodu (malá škoda, väčšia škoda pod.) sa vychádza z kritérií uvedených v ustanovení § 124 ods. 1, § 125 a § 126 Tr.zák.

Škoda, ktorú poškodený môže uplatňovať voči obžalovanému v adhéznom konaní - môže byť aj vyššia, a to o škodu definovanú ustanovením § 124 ods. 2 Tr.zák., t. j. o ujmu na zisku. To však platí len vtedy, ak táto ďalšia, následná škoda majetková je v príčinnej súvislosti so spáchaným trestným činom (práve preto zákonodarca použil v ustanovení § 124 ods. 2 Tr.zák. slovné spojenie, že „škodou sa rozumie podľa odseku 1...“ - pretože táto príčinná súvislosť škody so spáchaným trestným činom je podmienkou vyvodenia trestnoprávnej zodpovednosti voči páchatelovi).

Uvedené konštatovanie však nemení nič na tom, že je nutné rozlišovať medzi tzv. skutočnou škodou ako znakom skutkovej podstaty trestného činu (základnej a kvalifikovanej skutkovej podstaty) a škodou dodatočnou (následnou) ako nárokom poškodeného na jej náhradu, ktorú možno priznať v adhéznom konaní.

Ich výšky sa preto nemusia vôbec zhodovať a ich konkrétna výška sa zisťuje podľa rozličných kritérií - (výňatky vybraté - Trestný čin podvodu - komentár s judikatúrou, JUDr. Peter Šamko č. I. 186-189).

Podporne tu možno uviesť aj judikatúru (NS SSR - zo dňa 05.11.1970, sp.zn. 3 Tz 89/1970, R 28/1971) - ktorá konštatuje - pri zisťovaní výšky škody pri majetkových deliktoch je nutné vychádzať z trhovej ceny veci (inej majetkovej hodnoty), ktorá je predmetom útoku, a to v čase spáchania činu. Pokiaľ je hodnota veci alebo výška škody znakom skutkovej podstaty trestného činu, nemožno prihliadnuť na ďalšie škodlivé následky činu (náklady na dopravu veci na miesto činu a podobne). Túto ďalšiu majetkovú škodu, pokiaľ je v príčinnej súvislosti so skutkom, ktorý je predmetom konania, však môže poškodený uplatňovať voči obžalovanému v adhéznom konaní.

Najvyšší súd v odôvodnení predmetného judikátu uzavrel, že pri posudzovaní otázky, či ide o trestný čin z hľadiska danosti formálnych znakov skutkovej podstaty, nemožno prihliadnuť na ďalšie majetkové ujmy poškodeného, pretože „všetky tieto majetkové ujmy nie sú totiž cenou veci tvoriacej predmet útoku. Z uvedeného vyplýva, že do takto určenej ceny, ktorá je znakom základnej a kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu - nie je možné zahrnúť ujmu na zisku, pretože tá nie je súčasťou ceny veci alebo inej majetkovej hodnoty (súčasťou ceny veci alebo služby je zisk, nie ujma na zisku).

Zhrňujúc - v predmetnej veci bolo preto potrebné vychádzať zo skutočnej hodnoty veci, resp. plnenia a nie z celkovej výšky dohodnutej sumy hodnoty veci, resp. plnenia. V dôsledku tohoto je teda v ďalšom nerozhodné, akú výšku úrokov si zmluvné strany dohodli, pretože obžalovanej bolo v konečnom dôsledku poskytnuté plnenie vo forme úveru iba vo výške 5 000,- Euro. Úmysel obžalovanej bol jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázaný, že jej úmyslom bolo získanie úveru práve len vo výške 5 000,- Euro a nie ako bola žalovaná suma (v rámci obžaloby) vo výške 8 390,40 Euro, ktorú sa obžalovaná ani nikdy nesnažila podvodným konaním získať ((podporne súd poukazuje na rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 2T/57/2015-635 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava, sp.zn. 2 To/125/2015, zo dňa 14.januára 2016).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Bratislave prostredníctvom tunajšieho súdu.